

væsentligste områder. Det kan der vel ikke være tvivl om hos nogen.

Der er så forskel på, hvordan man går til den slags opgaver. Og det er klart, at CD jo ved sin facon og sin måde at agere på i dansk politik altid har sagt, at hvis de andre, som vi ikke er enige med, har 90 mandater, så er der ingen mening i at sætte sig hen i en krog og være sur. Vi er nødt til at prøve at nå det bedst mulige. Trangen til at lægge armene over kors og sige, at det hellere må gå ad h til end lykkedes for de forkerte, er ikke en trang, der sådan presser sig meget på hos CD i den måde, vi agerer på.

Vi gik altså ind med vores 8 mandater i et finanslovforlig, som denne gang var meget klart defineret. Vi ved for hver eneste krone, hvad vi har været med til at finansiere, og vi ved for hver eneste krone, hvad vi har været med til at bruge af penge. Og det, det drejer sig om her, er 137 mio. kr., som bliver brugt til at holde loftet, ganske rigtigt i de kommuner, der har en grundskyldpromille, der er over 12.

Det er det, vi bidrager med i denne sammenhæng, og det er det, vi stiltfærdigt har sagt, at hvis der havde været lidt flere, der havde lagt skulder til i disse forhandlinger, som de har gjort det i nogle andre, så kunne vi muligvis være nået til et bedre resultat.

De, der nu stiller ændringsforslag om, at den skal være lavere, har partiet i sin inderste sjæl naturligvis stor, stor sympati for, men det er også klart, at vi har indgået et forlig for at sikre, at den ikke blev mere end 12. Så det er helt normalt i denne sag, at vi stemmer imod de ændringsforslag, og så håber vi, at resten er klar til at stemme for det næstbedste.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 42 stemte for, 58 imod.

Ændringsforslag nr. 2 og 3 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 46: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ophævelse af aldersgrænse på 70 år).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 11/10 2000. Første behandling 2/11 2000. Betænkning 7/12 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 108: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Pligt for kommunerne til at lave skriftlige planer ved aktiveringstilbud).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 10/11 2000. Første behandling 17/11 2000. Betænkning 7/12 2000).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 109: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Fleksibel hjemmehjælp og kommunal genoptræning).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 10/11 2000. Første behandling 17/11 2000. Betænkning 7/12 2000).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 110: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændring af refusionsregler, smidigere regler om 8-ugers opfølgning samt en forsøgsbestemmelse).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 10/11 2000. Første behandling 17/11 2000. Betænkning 7/12 2000).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 111: Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Ophævelse af reglen om tillæg for fiktiv indtægt og ændring af regler for beregning af pensionstillæg til gifte m.v.).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 10/11 2000. Første behandling 17/11 2000. Betænkning 7/12 2000. Ændringsforslag nr. 2-10 af 11/12 2000 uden for betænkningen af socialministeren (Henrik Dam Kristensen)).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 9 ændringsforslag af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Erik Larsen (V):

Lovforslag nr. L 109: Det fremgår af betænkningen, at Venstre ønsker at redegøre her ved an-

denbehandlingen for sin stilling til det ændringsforslag, som er stillet af CD.

Jeg skal meddele, at vi kan støtte det ændringsforslag, som er stillet af CD. Og vi synes faktisk, at hvis man her i salen vedtager det ændringsforslag om frit valg, der er stillet af Venstre og De Konservative, og CD's forslag her, som giver en udvidet fleksibilitet til hjemmehjælpsbrugerne, så har vi virkelig gjort noget for den gruppe, så det kan mærkes. Og i virkeligheden ville vi så ved lov have indført, at alle kommuner skal give det tilbud, som Odense Kommune har valgt at give sine borgere.

Så en appel her fra talerstolen om, at de partier, som ikke kan støtte de ændringsforslag, tænker sig grundigt om inden tredje behandling.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det er, fordi der jo som ved så mange andre lovforslag har været lidt travlt, og det har der også, når det drejer sig om dette her, men vi har jo så fået en del henvendelser om fleksibilitet i lovforslag nr. L 109. Og der har CD stillet et ændringsforslag, som meget rigtigt blev refereret af hr. Erik Larsen.

Det drejer sig om at give en ubetinget ret til at vælge inden for ydelserne, som man gør i Odense Kommune, og at man så derudover kan blive visiteret til en eller to timer, hvor man så selv kan vælge, hvis man f.eks. gerne vil nogle bestemte ting, som er væsentlige for ens sociale liv. I den tilvalgsliste, der er, kan man så vælge mellem det, og her kommer der så, synes nogle, lidt af en binding ind. Det er, at det, man kan vælge, har kommunen på en liste, idet det er væsentligt, at det, man er visiteret til, jo også bliver gennemført.

Det er den model, man har kørt i Odense med meget stor tilfredshed, og den indeholder også den samme anvisning, som hr. Bent Rold Andersen i sin henvendelse til Socialudvalget er kommet med.

Aase D. Madsen (DF):

Ja, Dansk Folkeparti meldte også, at vi ville gøre opmærksom på vores tilslutning til forslaget nu her.

Tilslutningen har været lidt, fordi vi ikke rigtig var klar over, hvad CD mente med forslaget, men nu forstår jeg, at det er den frie bytteret efter Odensemodellen. Det er Dansk Folkeparti meget glad for, fordi Bent Rold Andersen har skrevet et meget, meget godt indlæg, der berører netop Odensemodellen.

Så vil jeg bare lige spørge CD, for i Odense-modellen ligger der jo en serviceudvidelse, om CD så vil være med til, at vi bevilger nogle flere penge til hjemmehjælpen, de penge, der er nødvendige for at kunne give et reelt frit valg. For i det svar, vi har fået fra ministeren, står der, at Odensemodellen gennemfører en egentlig serviceforbedring, der medfører en merbevilling, og at aftaleparterne bag lovforslaget – der er CD jo ikke med, det er Enhedslisten og SF – hverken ønsker at begrænse det kommunale selvstyre eller at pålægge kommunerne at forhøje den praktiske hjælp, og her er vi ved problemet. Man vil ikke forhøje den praktiske hjælp med ressourcer. Man vil gerne gøre det på papiret, men jeg mener, at vi klart må have en udmelding om, at der skal ressourcer til, ellers er det bare en papirtiger, som regeringen, SF og Enhedslisten er kommet med.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg vil sige til fru Aase D. Madsen: Der er jo ting i det. Den ene er, at det ligger inden for det kommunale selvstyre selv at finde ud af, hvor mange penge man må bruge på området. Selvfølgelig kan vi da godt herindefra til næste års finanslov blive enige om det og sætte penge af. Men jeg har stillet et spørgsmål til ministeriet igen på baggrund af det svar, der er kommet om ordningen, hvor der står, at det ligger ikke inden for, og at det er en serviceudvidelse og sådan noget. Her har jeg spurgt, om jeg af det svar skal forstå, at der ikke er hjemmel til at lave Odenseordningen. Det synes jeg er vigtigt.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det synes jeg også er vigtigt. Jeg er glad for, at det spørgsmål er stillet, og nu håber jeg – jeg kan se, at ministeren er ved at rejse sig – at vi eventuelt kan få en afklaring på det spørgsmål.

Så vil jeg gerne have at vide: Indgår der så i dette ændringsforslag, at kommunerne ikke blot i særlige tilfælde skal give bytteret?

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Ja, der ligger jo i ændringsforslaget, at kommunerne kan benytte sig af denne her model, og jeg ser da gerne, at den bliver permanent.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvnald som ordfører eller måske en kort bemærkning, jeg er ikke helt klar over det.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Lad os se, hvor lang den bliver.

Grunden til, at jeg bad om ordet, var, at jeg tror, fru Aase D. Madsen overså en enkelt detalje – det kan jo være svært, der er jo mange lovforslag, vi behandler i øjeblikket – nemlig diskussionen om ressourcer. Og det, der lige præcis kendetegner det her forslag, som også drejer sig om genoptræning, og er en af årsagerne til, at SF har lavet denne her aftale i finansloven, er jo, at vi tilfører i nærheden af 100 mio. kr. til ældreområdet.

Jeg vil bare sikre mig, at fru Aase D. Madsen er meget opmærksom på, at vi gør det, og det gør vi selvfølgelig for at sikre, at de ældre får bedre forhold ud fra den betragtning, at der holdes mange smukke taler om bedre forhold for de ældre. Det afgørende skillepunkt er normalt, når der skal tilføres penge. Her er der tilført penge.

Så blev jeg meget rørt over Venstres tale om frit valg. Venstre har altid et ekstremt selektivt forhold til det der med at vælge frit. På nogle områder må folk godt vælge frit. Vi har lige været igennem et begivenhedsforløb, hvor der var et område, hvor folk ikke måtte vælge frit. Jeg tænker på, hvordan de vil tilknyttes i forbindelse med førtidspensionsreformen.

Er det ikke muligt at få sådan en vejledning om, hvornår Venstre foretrækker, at man må vælge frit, og hvornår Venstre synes, at staten skal diktere løsningerne? Jeg synes, det er voldsomt svært at finde ud af, når man melder sådan fra gang til gang. Er der sådan en overordnet linje i Venstres holdning, eller er det sådan fra gang til gang?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Til hr. Villy Søvnald: Jeg er meget opmærksom på, at der skal tilføres 87 mio. til genoptræningen. Det er jo i øvrigt et problem, om det er nok. Kommunernes Landsforening og kommunerne siger, at det ikke er nok, så det er jeg opmærksom på.

Men så vil jeg gerne spørge hr. Villy Søvnald, hvis hr. Villy Søvnald måske lige ville høre efter, for måske er der noget, som jeg har misforstået. De 100 mio. kr., der skal tilføres til hjemme-

hælpområdet, hvad skal de bruges til? Er de øremærket til den serviceudvidelse, som fru Yvonne Herløv Andersen sagde, der ikke lå i dette forslag? Det vil jeg gerne høre. Hvad skal de 100 mio. kr. bruges til helt eksakt?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Helt eksakt skal pengene anvendes til to ting: Dels skal der anvendes 87 mio. kr. til at sikre en bedre genoptræning end den, der sker i øjeblikket, dels skal der bruges, hvis jeg husker rigtigt, 13 mio. kr. – det passer også nogenlunde med 100 mio. kr. i alt – til akutstuer for ældre, der ønsker at lade sig indskrive. Så man kan sige, at det, vi har ønsket med det her, er at hjælpe den dårligst stillede del af de ældre, dem, hvor genoptræningsindsatsen ikke lykkes tilstrækkeligt, og det synes jeg egentlig er meget fint.

Når man så lægger det oven i, at kommunerne samtidig, uden at Folketinget har tvunget dem til det, udvider ældreområdet med 300 mio. kr., så ligger der et samlet løft i størrelsesordenen 400 mio. kr. på ældreområdet fra sidste år til i år. Det synes jeg egentlig er helt godt, og jeg tror, at de ældre lever bedre af det end af mange smukke taler.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Så kom vi ned på det realistiske tal, og det er altså tilsyneladende 13 mio. kr., der er til den fleksibilitet. For det, som vi taler om i øjeblikket, er jo fleksibiliteten på hjemmehjælpsområdet. Så er der 13 mio. kr. tilbage.

Dansk Folkeparti kan ikke se, at det kan give så voldsomt meget fleksibilitet. Hvor meget plads til fleksibilitet er der i hjemmehjælpen til f.eks. en meget, meget svag 92-årig, der får to timers hjemmehjælp hver fjortende dag? Det er et af de mange eksempler, vi har set i medierne. Der er ingen plads. Så det med fleksibiliteten ligger kun i det her stykke papir og intet andet.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvnald, og derefter tror jeg, vi kan bede ministeren om at komme på talerstolen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg er ikke sikker på, at fru Aase D. Madsen fangede, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at de 100 mio. kr. deles op i to. De 87 gives til bedre genoptræning, og de 13 til akutstuer. Jeg har aldrig påstå-

et, at det her gav penge til mere fleksibel hjemmehjælp, men at det heldigvis sker i en situation, hvor kommunerne udvider ældreområdet med 300 mio. kr. sammenlagt.

Så alt i alt efter en årrække synes jeg, at der sker noget på ældreområdet. Det synes jeg der er grund til at kvittere positivt for. Æren ligger to steder, dels hos kommunerne selv i forhold til de 300 mio. kr. – det er deres eget valg – dels i forhold i de partier, der har lavet forlig om finansloven, der sikrer de 100 mio. kr. Og det er dog bedre, at det faktisk lykkes, end mange smukke taler.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen for en tredje og sidste kort bemærkning til hr. Søvnald.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Nu siger hr. Villy Søvnald, at det lykkes. Det løfte vil Dansk Folkeparti holde hr. Villy Søvnald meget, meget fast på i de kommende år.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det skal Dansk Folkeparti være velkommen til, men det er for så vidt ikke nødvendigt, fordi vi gør det her helt af egen drift. Men det er da fint, at der så er nogle, der hakker af i sidelinjen, når tingene faktisk lykkes.

Jeg synes, det kunne blive meget mere spændende at holde øje med Dansk Folkeparti, der, så vidt jeg har forstået, vil pege på en borgerlig regering, som har en hovedmålsætning om at beskære de offentlige udgifter. Hvem tror fru Aase D. Madsen skal lægge ryg til det, hvis ikke det bliver de store områder på det kommunale serviceområde? Det er bl.a. ældreområdet.

Så jeg tror, der er meget mere behov for, at nogle holder øje med Dansk Folkeparti og den kolossale afstand, der vil være mellem løfter og virkelighed, såfremt Dansk Folkeparti virkelig har til hensigt at støtte den borgerlige regering.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne starte med at komplimentere fru Aase D. Madsen. Endnu en gang lykkes det at bruge mange penge. Det går med raske fjed med at få brugt de ca. 150 mia. ufinansierede kroner, som Dansk Folkeparti har lovet den danske befolkning. Fru Aase D. Madsen gør ved hvert eneste lovforslag alt, hvad hun kan.

Jeg vil gerne sige i forhold til den debat, der har været omkring fleksibel hjemmehjælp, at det, regeringen jo i realiteten gør her, er to ting: For det første fastholder vi ansvaret, hvor ansvaret skal være, nemlig ude i kommunerne, som ikke blot har ansvaret, men også retten til at kræve skat op hos deres borgere for at kunne sikre en ordentlig service for ældre mennesker.

For det andet sikrer vi så med lovforslaget, at der kan blive brug for og mulighed for yderligere fleksibilitet. Det er en af de ting, som mange ældre, men også mange kommuner har været optaget af, at der skulle være mulighed for. Og med finanslovforliget her sikrer vi så i realiteten begge dele, nemlig at der bliver mere fleksibilitet, at den enkelte ældre i sin hverdag kan opleve det, og at ansvaret bliver holdt der, hvor det skal, nemlig hos kommunerne.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Nu stod ministeren sådan set og skosede Dansk Folkeparti lidt, for ministeren sagde: Jamen det koster jo penge.

Ja, det koster penge, og vi vil gerne skaffe dem. Jeg har lige siddet og tjekket de ændringsforslag af til finansloven, som vi er i gang med i øjeblikket, og der kan ministeren tage nogle af de penge, som vi f.eks. vil tage fra ulandshjælpen.

Så det koster penge, og Dansk Folkeparti er indstillet på, at det skal koste penge, og vi vil meget gerne med i forhandlinger om, hvor vi skal tage pengene fra, men det kommer vi jo desværre ikke.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kunne næsten have lyst til at give en service til fru Aase D. Madsen og Dansk Folkeparti, som kunne resultere i, at vi ovre i ministeriet sådan med en kugleramme holdt øje med, hvor mange milliarder der bliver brugt, hver gang fru Aase D. Madsen er på talerstolen. Så kunne vi jo advare, når vi nærmer os de 150 ufinansierede milliarder.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

I den korte tid, jeg har været ordfører på socialområdet, har det været ministerens mantra: Hvor skal vi tage pengene fra, hvor vil Dansk Folkeparti tage pengene fra?

Så har jeg haft sådan en stabel af steder – nu har jeg den ikke med – hvor jeg kunne tjekke af, og så har jeg spurgt ministeren: Vil ministeren gerne høre her fra denne talerstol, hvor vi skal tage dem fra, for så kan vi lave sådan et lille af-tjek? Men det har ministeren ikke ønsket. Ministeren har lynhurtigt afsluttet debatten. Hver gang er ministeren kommet med dette mantra.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Pligt for kommunerne til at lave skriftlige planer ved aktiveringstilbud).

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Fleksibel hjemmehjælp og kommunal genoptræning).

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 46 stemte for, 53 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 47 stemte for, 53 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændring af refusionsregler, smidigere regler om 8-ugers opfølgning samt en forsøgsbestemmelse).

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges sluttelig afstemning vedrørende lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension.

(Ophævelse af reglen om tillæg for fiktiv indtægt og ændring af regler for beregning af pensionstillæg til gifte m.v.)

Ændringsforslag nr. 2-10 uden for betænkningen af socialministeren (Henrik Dam Kristensen) vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 12 stemte for, 90 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 112: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af rådigheds- og sanktionsregler m.v.).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 10/11 2000. Første behandling 17/11 2000. Betænkning 7/12 2000).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 45 stemte for, 48 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2-5 og 7 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 114: Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 15/11 2000. Første behandling 24/11 2000. Betænkning 7/12 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.